

Lars M. Olsen: Lovforslaget om Danmarks erhvervsfond bygger på et udvalgs arbejde, der for nogle måneder siden blev afsluttet, og dette udvalgs overvejelser fremgår af betænkningen om revision af eksportkreditordningen. Det kommende tiår — og det vil allerede begynde i år — vil nu på mange måder på det erhvervsøkonomiske felt stille det danske samfund over for en række nye og store problemer. Efterhånden ændrer jo produktionsgrundlaget sig for store grupper inden for erhvervslivet. Den omstilling og tilpasning, som vi nu står over for, finder heldigvis sted på et tidspunkt, da fremgangslinjen i dansk økonomi er større end nogen sinde. Denne opgangslinje i produktion, handel og omsætning skulle jo gerne fortsætte og yderligere udvikles under de ændrede markedsforhold.

For at bidrage hertil har regeringen fremsat dels sit toldlovsforslag, dels nu forslaget til lov om Danmarks erhvervsfond. Toldlovsforslaget tager sigte på at støtte erhvervslivet ikke mindst i overgangsperioden, hvorimod loven om Danmarks erhvervsfond gerne skulle bidrage til en varig udbygning især af vor eksportindustri.

Forslaget til lov om Danmarks erhvervsfond er en fortsættelse og udvidelse af den hidtidige lov om fremme af danske erhvervsinteresser. Den hidtidige lov indeholder 3 grupper af bestemmelser: dels eksportkreditordningen, dels bestemmelser om støtte til visse eksportfremmende foranstaltninger, dels bestemmelser om udlån til industri- og håndværksvirksomheder. Det nye lovforslag tager kun sigte på de to første af disse områder, hvorimod jeg går ud fra, at vi senere vender tilbage til de særlige bestemmelser om udlån til industri- og håndværksvirksomheder.

Vedrørende udlånene til industri- og håndværksvirksomheder skal dog allerede her bemærkes, at disse for et år siden i en vis henseende blev suppleret med loven om egnsudvikling. Det drejer sig i denne lov dog ikke om udlån, men om garantier. Det spørgsmål, der rejser sig, når udlånene til industri- og håndværksvirksomheder nu skal forlænges, er, om man også skal gøre noget særligt for de virksomheder, der har et særligt behov for effektivisering og rationalisering under de ændrede markedsforhold. Jeg tror det; men om dette skal ske

nu, eller den hidtidige lovs kapitel II skal forlænges for en kortere tid, før den kan tages op til en egentlig revision, skal jeg ikke udtale mig om i dag.

Det nye lovforslag om en erhvervsfond samler sig altså alene om eksportkrediten og om den særlige støtte til eksport. Det skal dog straks bemærkes, at under den særlige støtte til eksporten er nu også inddraget produktivitetsfremmende foranstaltninger inden for industri, handel, håndværk, landbrug og byggeri. Det arbejde, der her skal udføres, har da også hidtil manglet en fastere lovmæssig baggrund.

Eksportkreditordningen foreslås udbygget på en række områder. Dette gælder specielt den såkaldte forsikring af tabsrisici. Når en eksportør sælger til udlandet, står han over for en række risici, som er vanskelige at overskue på forhånd, og som oftest er så store, at hvis han ikke kan møde med en forsikring, vil han ikke kunne opnå de nødvendige banklån. Dette gælder ikke mindst ved eksport til oversøiske områder, herunder dollarområdet, de sydamerikanske lande, østen samt landene på den anden side af jerntæppet. Derimod er problemerne i forbindelse med eksport til de såkaldte OEEC-lande væsentlig mindre. Her drejer det sig jo som regel om gamle, velindarbejdede markeder. Samtidig er det klart, at jo længere tid der går mellem eksportvarernes fremstilling og betalingens overførsel til eksportøren, des større risiko er der.

Efter det lovforslag, den højtærede handelsminister har fremsat, videreføres de hidtidige garantier mod sådanne tabsrisici, samtidig med at der nu også bliver mulighed for at opnå statsgaranti, hvis der sker noget under eksportvarens fremstilling. Der kan jo f. eks. blive eksportstop, medens varen er under produktion.

Af andre nydannelser skal jeg blot pege på reglerne om tab ved udlæggelse af konsignationslagre i udlandet samt tab ved markedsundersøgelser.

Den hidtidige ordning vedrører imidlertid ikke blot en forsikring af tabsrisikoen, men også en finansieringsgaranti. Erfaringerne viser, at selv om eksportøren kan forsikre mod en række eventuelle tab, er dette ikke i alle tilfælde tilstrækkeligt til, at han kan få de nødvendige banklån. Dette gælder